

8. Poročilo komisije za okrajno učiteljsko knjižnico. 9. Volitev komisije za okrajno učiteljsko knjižnico. 10. Volitev stalnega odbora za prihodnjo okrajno učiteljsko konferenco. 11. Samostalni predlogi, ki naj se predlože pismeno vsaj do 15. novb. t. l.

V tretje gre rado! S Krasa nam pišejo: Že v tretje se razpisuje nadučiteljska služba v Trnju na Krasu v kljub temu, da so zanjo vsakokrat kompetenti. Zares, nova praksa! Po tej imajo provizorične učiteljice prednost pred moškimi definitivnimi učitelji. To novo metodo opazujemo ne le v Trnju, pač pa tudi drugje. To pa je že od sile, da ima vsak kaplan več pravice v šolskih zadevah kakor kdo drugi, zlasti kak davkoplačevalec. Ako ni kaplan, ki ima srečo biti krajni šolski predsednik, za učitelja, je oni takoj ob kolek in zaproseno mesto. Ali je to prav? V Trnju sta sedaj kar 2 provizorični učiteljici. Nimamo ničesar proti temu gospodičnima — to odločno povdarjamo — a zakonito in pravilno ni, da nastavijo obenem kar po dve provizorični učeni osebi, od katerih ena mora poučevati višjo skupino, česar menda tudi šolski zakon ne zahteva, in dasi so se oglasili definitivni kompetenti. Prav bi bilo, da se ponovno zglase dosedanji prosilci za ravnokar razpisano mesto. Računajoč na učiteljsko kolegijalnost in učiteljsko pravo, je želeli, da bi se ravnopraj omenjeno zgodilo, zakaj le tako bo mogoče spoznati, kam plovemo in kje je pravzaprav iskati vzroka zapostavljanju definitivnih učnih oseb. Nov kompetent naj se nobeden ne oglasi. Zmagati mora pravica!

Novo bosanske poštno znamke. Iz Sarajeva poročajo, da je ces. in kr. vojno ministrstvo preklicalo sistiranje izdajanja novih poštinih znamk za Bosno in Hercegovino. Nove znamke so torej stopile v promet s 1. novembrom. Po 15. novembru ne bodo imele stare znamke nobene veljave.

Ribja kost v grlu. Večkrat se lahko zgodi, da se pri obedu zasadi ribja kost v grlu ter tako človeku postane nevarna. Da se to zabrani, vzemimo takoj sirovo jajce in dajmo spiti onemu, ko mu je obtičala kost v grlu. Jajce navadno splavi kost v želodec in odtod naprej. Ako pa to še ne pomaga, treba nemudoma poklicati zdravnika.

Za varstvo deklet se je vršil v Parizu mednarodni shod. Zastopana je bila tudi Avstrija.

Produkcija zlata je znašala 1905. leta 450 milijonov kron, od tega so pridobili v Evropi zlata samo za 29 milijonov kron.

Nemci v Petrogradu. V Petrogradu ki ima 1,429.000 prebivalcev, je 90.000 Nemcev (med temi 12.000 nemških državljanov).

Kako pospeševati promet s tujci. Društvo za pospeševanje prometa s tujci na Koroškem je priredilo po Koroškem pretekli teden šest shodov, na katerih so se razgovarjali, kako še bolj povzigniti tujski promet.

Kaj narodi najrajši pijo. Statistiški urad Zedinjenih držav razporeja narode po tem, kaj najrajši pijo. Angleži pijo največ čaja, 256,509.977 funtov na leto, to je skoro 6 funtov na osebo. Združene države porabijo največ kave, 960,878.977 funtov, 11 in tričetrt funtov na osebo. Nemčija izpije največ piva, 8.022,501.000 litrov, 138 litrov na osebo. Ruska porabi največ žganja, 783,139.500 litrov, 5 in pol na osebo. Francija največ vina, 6.042,377.700 litrov, 156 na osebo.

Črnogorski denar. Črnogora ima sedaj svoj denar. Novi denar je v prometu že nekaj dni in ima isto vrednost kakor avstrijski. V prometu je sedaj samo drobiž po 20 vinarjev, po 10, 2 in 1 vinar. Dosedaj je kovanega denarja 300.000 komadov po 20 vinarjev, 375.000 komadov po 10 vinarjev, 300.000 komadov po 2 vinarja in 100.000 komadov po 1 vinar. Denar je izdelan iz niklja in bakra, in sicer je drobiž po 20 in 10 vinarjev iz niklja, drobiž po 1 in 2 vinarja pa iz bakra. Kasneje dobi Črnogora tudi srebrni denar. Ves ta denar se izdeluje v denarni kovalnici na Dunaju. Denar ima na spredni strani dvoglavega črnogorskega orla s ščitom, a nad orlom je carska srbska krona kakor je v črnogorskem grbu. Na drugi strani v sredini polja je velika številka, ki kaže koliko velja denar, spodaj je letnica, kdaj je bil denar kovan, zgoraj na kraju je pa napis: „Knjaževina Črna gora“.

Iz otroške duše. Psiholog Marx Lobsien sme reči, da je preiskal otroško dušo. Nad 500 otrokom (dečkom in deklicam), starim 9 do 14 let, v neki velikomestni šoli je stavil

posamezno ista vprašanja, a otroški odgovori nam odpirajo pogled v otroško dušo. Izprašani otroci so bili iz nižjih slojev, delavcev, malih obrtnikov in trgovcev ter nižjih uradnikov, zato pa se tudi v odgovorih izraža slično duševno obzorje. Na vprašanje: „Katera učna ura ti je najljubša?“ je odgovorila ogromna večina dečkov in deklic s tehničnimi predmeti. Le dva dečka in 10 deklic se je odločilo za veronauk. Lobsien se temu jako čudi, češ, da se vendar za ta predmet porabi toliko sile in časa, ter vprašuje: „Odkod vendar tako kratko plačilo za tako delo?“ Odgovarja si sam: „Mislím, da imamo številni dokaz za to, da je v poučevanju veronauka nekaj gnilega, v teh številkah moramo iskati težko obsodbo. Svet, ki bi moral biti otroku najbližji in ljub, svet čudežev, misterija, za kar je sicer otroška fantazija tako dovzetna, mu je tuj, v njem se ne čuti domačega.“ — Na vprašanje: „Kaj so otroci čitali, so dečki navadno naštevili mnogo več knjig, akor so jih v resnici čitali, deklice se pa niti niso upale vs. povedati. Značilno pa je, da šolskih beril ni noben otrok omenil med svojo literaturo. Ravnotako značilno za domačo vzgojo v teh slojih je tudi, da se je med stotinami raznih prečitanih knjig omenilo le 8 takih mladinskih spisov, ki jih je šolska komisija izbrala kot priporočilne za mladino. — Neopravičeni so tudi nazori, da si otrok navadno želi poklica svojih staršev. Le štirje dečki so se izrekli za stan svojih očetov. Največ zabave pa si je nabral Lobsien pri zadnjih vprašanjih. Kaj je otrokom prijetno ali neprijetno, smešno ali čudno. Za čudno so navajali otroci, da more železnica z električno ali parom leteti, da štorčlja donaša otroke, da kokoš nese jajca in da je miš pokrita z dlako; smešno se jim je zdelo, ako se mali otroci uče tekati; ako ukrade pes klobaso in ga pri tem nihče ne zasači, da ženske nimajo brk in da nekatere dni traja pouk v šoli do 5 popoldne, da hodi pes po štirih in mi le po dveh, da se zemlja vrti itd; neprijetno: konjsko meso, snaženje črevljev, česanje las in kuhana jajca.

„Učiteljska tiskarna“ se razširja. Dan za dnevom prihajajo črke, papir, stroji in druge potrebščine, naročene v raznih tvornicah v našo tiskarno, da tako lahko ustrezemo svojim cenj. odjemalcem z vsem, kar spada v to stroko. Vsled vedno naraščajočega dela so postali dosedanji tiskarniški prostori pretesni in danes se že selimo s tiskarno v večje in obširnejše prostore v Gradišče št. 4, v hišo Seunigovih dedičev. Dolžnost učiteljstva je, da naroča vse potrebščine v našem zavodu in pridobiva tudi drugih odjemalcev in naročnikov in tako postane naša „Učiteljska tiskarna“, ki je edina na Avstrijskem, mogočna zgradba, na katero bo ponosno vse učiteljstvo.

Razgled po šolskem svetu.

— **Redarstvo in vseučilišče v Zagrebu.** Hrvaška vlada je v vestibulu zagrebskega vseučilišča pribila razglas, v katerem obžaluje, da so organi zagrebske policije za Kuhenove vlade udrli na sveta in autonomna tla hrvaškega vseučilišča. Razglas vlade pravi, da so bili organi policije že pozvani na red in da je bil mestni magistrat opozorjen na ministrsko naredbo, ki določa razmerje varnostne oblasti do vseučilišča. Glede vseučiliške zastave, ki je bila v l. 1895. zaplenjena, pravi vladni razglas, da se te zastave ni moglo več najti vzlic najvestnejemu preiskovanju. Zaradi te izjave niso več hrvaški vseučiliščniki bojkotirali inauguracije vseučilišnega rektorja.

— **S hrvaške gimnazije v Pazinu.** Na hrvaški gimnaziji v Pazinu je letos vpisanih 260 dijakov in ena privatistka. V prvi razred se je vpisalo 56 učencev.

— **Poljaki na Pruskem.** Kakor javljajo iz Poznanja, je prišlo dne 20. pret. mes. v Šubinu v šoli do hudih škandalov. Šolske oblastnije so odredile, da se morajo zapreti vsi otroci, ki niso hoteli moliti nemški. Popoldne so očetje otrok udrli v šolske prostore ter so se proti učiteljem uprli. Končno so očetje izpraznili šolo vzlic temu, da je bila policija poklicana na pomoč. Od sedaj naprej zasede policija vsakokrat šolo, ko bodo morali biti otroci zaprti iz enakega vzroka.

— **Deputacija bosanskih učiteljev na Dunaju.** „Hrvatskemu Dnevniku“ poročajo z Dunaja, da je minister Burian

sprejel deputacijo bosanskih učiteljev ter ji obljubil, da prihodnje leto bosanskemu učiteljstvu izboljšajo plače.

— **Srbsko naučno ministrstvo** ima določenih v letošnjem proračunu 30.000 din. za podporo obolelih učiteljev in učiteljic, a za novo sistemizirana učiteljska mesta 80.000 dinarov.

— **Izdatki v Srbiji naučnega ministrstva za šolstvo nepravoslavnih veroizpovedanj** so določeni sledeči: avgsburška konfesija v Belgradu 3000 din., jevreskega veroizpovedanja 1000 din., turški hodža v Belgradu dobiva 2000 din., sijajniškemu hodži v Leskovcu 960 din., a surduliškemu ravnotam 840 din., turškima hodžima v Nišu 1050 din., šabaškemu in zvorniškemu hodži po 1200 din., turškemu učitelju v Sirajini 800 din. in jevreskemu učitelju v Leskovcu in Pirotu po 1200 din.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1161/m. š. sv.

Kranjsko.

Na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani je stalno popolniti mesto učitelja.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom vlagati na c. kr. mestni šolski svet najkasneje do 25. novembra t. l.

Na zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dne 24. oktobra 1906.

Št. 1397.

V litijskem okraju se razpisuje s tem nadučiteljska služba na trozredni šoli v Sv. Križu pri Litiji v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 25. novembra 1906.

Prosilec za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 25. oktobra 1906.

Št. 2528.

V krškem okraju se razpisuje s tem po eno učno mesto na štiri-razrednici v Cerkljah, na trozrednicah v Št. Janžu, Št. Rupertu in Škocijanu in enorazrednici v Črneči vasi v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 23. novembra 1906.

Prosilec za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 25. oktobra 1906.

Učiteljsko tiskovno društvo.

Učiteljsko tiskovno društvo že posluje. Zato vladno vabimo slovensko učiteljstvo in vsa učiteljska društva, da naj se blagovolijo prav marljivo v mnogobrojnem številu zglašati za deleže. Deleži so po 100 K in se plačujejo takoj ali pa v 10 nepretrganih mesečnih obrokih po 10 K.

Učiteljsko tiskovno društvo je pristopilo k „Zadružni Zvezi“ v Celju in njeni organi bodo pregledovali in revidirali delo našega društva.

Denar je pošiljati samo na naslov „Učiteljsko tiskovno društvo“ v Ljubljani.

Za upravni svet:

Karel Wider,
predsednikov namestnik.

L. Jelenc,
predsednik.

„Učiteljska tiskarna“

priporoča

uradne kuverte.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Prijateljem slovenske mladine, šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom priporočamo:

- „Zvonček“, III. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, IV. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, V. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, VI. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, I. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne številke za skupno ceno 3 K.
- „Zvonček“, II. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne številke za skupno ceno 3 K.

Upravništvo „Zvončka“,
v Ljubljani, Rimska cesta 7.

Upravništvo „Zvončka“

proda več lepih

klišeejev

po nizki ceni.

Upravništvo „ZVONČKA“

Ljubljana, Rimska cesta št. 7.

